

Večernik

Leto III. (X.), šte. 136

Maribor, torek 18. junija 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasni po tarifni
Oglase sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Grozna potresna katastrofa na Japonskem

OPUSTOŠEN VES OTOK. — NA TISOČE MRTVIH. — NEPREČENLJIVA ŠKODA. — POTRES TUDI V ZELANDIJI.

TOKIO, 18. junija. Japonsko je zadelo strahovita potresna katastrofa, čije obsege se trenutno ne da še niti približno ugotoviti. Ognjišče potresa je otok Kokaida. Potresno ozemlje obsega 88.279 kv. km, na katerem prebiva 2,5 milijona ljudi. Epicenter potresa leži v okolici ognjenika Homakomangataha. Ognjenik je že pred mnogimi leti ugasnil in se je splošno smatralo, da ne more povzročiti več nikake nevarnosti. Par ur pred potresom se je silšalo iz ognjenika votlo grmenje, kmalu pa se začel dvigati iz žrela dim, pomešan s pepelom. Malo pred polnočjo je sledil potresni sunek, nakar je nastala katastrofa. Potresni sunki so bili vedno gostejši in so dosegli kulminacijo okrog poldneva, ko se je zazibal cel otok. Cele pokrajine so opustošene. Najhujše so trpela mesta, ki leže v bližini ognjenika in sicer Jutari, Eva-

mirama in Isaklkava. V par minutah so bila vsa mesta porušena do tal. V Isaklkava je nastal vrhutega še požar, ki je uničil še to, kar je preostalo po potresu. Nesrečnega prebivalstva se je polotila nepopisna panika in v divjem begu beži proti obali. Ob morju so se zbrale stotisočglave množice, ki čakajo, da pridejo na pomoč ladje, ki jih je poslala vlada. Morje je silno razburkano in mnogo ljudi je našlo smrt v valovih, ki pljuskaajo daleč preko obale v notranost otoka. Na otoku so nastale velikanske razpoke. Ceste in železnice so uničene, vsi mostovi porušeni in pretrgane vse telefonske in brzojavne zveze. Zatrjuje se, da je izginil v prepad cel brzovlak, ki vozi iz Kurumate v Taporos. Vlak je baš peljal preko mostu, ko se je most porušil in zdrvel v nastaj prepad. Vlada je odredila nujno pomoč in odposlala vojaške

oddelke ter večje število vojnih ladij. Škoda se zaenkrat sploh ne da preceiniti. Je pa ogromna. Tudi število človeških žrtev še ni znano, ceni pa se, da je našlo smrt mnogo tisoč ljudi.

LONDON, 18. junija. Istočasno ko je razsajal potres na Japonskem, je zadelo potresna katastrofa tudi Novo Zelandijo. Mesta Wellington, Oackland, Takega in Vagandi so popolnoma izginila. Potres je bil mnogo hujši, kakor leta 1900. V Westportu se je porušil stolp, v katerem je bila nameščena telefonska in brzojavna centrala. Vse nameščenke obeh central so našle smrt pod razvalinami. Porušen je tudi vodovod in plinarna, kar je povzročilo med prebivalstvom še večjo paniko. V Nelsonu se je porušila električna centrala, tako da je bilo mesto v popolni temi. Število žrtev in obseg škode še ni znan.

Vprašanje trgovske pogodbe s Češkoslovaško

stopa vedno bolj v štadij realizacije. Odbor za zunanje zadeve v češkoslovaški narodni skupščini je na svoji seji minolo soboto razpravljala tudi o trgovinski in plovni pogodbi med Jugoslavijo in Češko slovaško. Zanimive so nekatere ugotovitve, ki jih je podal poročevalec poslanec dr. Uhlir:

Pogodbo med Jugoslavijo in Češkoslovaško je treba smatrati samo kot delno odplačilo za veliki dolg vzajemnosti med obema državama. Gospodarski odnosi med Češkoslovaško in Jugoslavijo so regulirani z začasno pogodbo od 18. oktobra 1920, ki sloni na temelju najvišjih pogodnosti. Sklenjena je bila v pričakovanju, da bo izpolnjena z definitivno trgovinsko pogodbo, čim se odnosi ustalijo. Vedno večja tendenca medsebojne trgovine je razvidna iz naslednjih števil: L. 1925 je bila vrednost češko-slovaškega uvoza v Jugoslavijo 820 in pol milijona Kč, vrednost uvoza iz Jugoslavije v ČSR pa krog 502 milijona Kč; i. 1926 se je češki izvoz v SHS povišal na 963 in četrt milijona Kč, jugoslovenski izvoz v ČSR pa na 583 in četrt milijona Kč; i. 1927 na 926 in pol milijona, odtodno na 585 in pol ml. Kč.

Trgovinska in plovna pogodba, ki je sedaj predložena parlamentu ČSR, naj nadomesti provizorij iz l. 1920. Daje širok in stabilen temelj za trgovske in gospodarske odnose med obema državama. Sloni na principu najvišjih pogodnosti, in — kjer potrebe to zahtevajo in kjer je to v skladu s češkoslovaškim pravnim redom — na principu paritete. Jamči državljanom obeh držav, da imajo na ozemlju druge pogodbene države v vprašanju bivanja in trgovanja najvišja prava. Posebna pogodba se bo še sklenila glede svobode dela in o socialnem zavarovanju.

Na pripombo voditelja nemških socialistnih demokratov dr. Czecha, da je pogodba z Jugoslavijo odveč, je referent dr. Uhlir izjavil, da si morajo Čehi samo želeči, da bi bila gospodarska vzajemnost med ČSR in Jugoslavijo izražena še mnogo bolj dovršeno, nego je to mogoče s pogodbo, to tembolj, ker bi se gospodarstva obeh držav bolj organsko izpopolnjevala, ako bi se gospodarska vzajemnost med njima bolj smotreno regulirala. Dr. Czech in njegova stranka — je odločno povdaril dr. Uhlir — bi morali začeti razumevati, da je dobra gospodarska vzajemnost med Češkoslovaško in Jugoslavijo tudi dober temelj za boljši položaj delavstva v ČSR. Čim se bo politična situacija v Jugoslaviji razjasnila, se bodo sestali parlamentarni činitelji obeh držav, da pripravijo pot oficijelnemu sporazumu med Češkoslovaško in Jugoslavijo v vseh še odprtih vprašanjih.

Odbor češkoslovaške narodne skupščine je pogodbo odobril. Ako jo v doglednem času odobri tudi plenum, je že letos pričakovati tesnejših gospodarskih vezi med obema državama na podlagi nove pogodbe.

Napetost med Turčijo in Rusijo

GOSPODARSKA KONKURENCA. MOŽNOST RESNIH ZAPLETLJAJEV.

CARIGRAD, 18. junija. Kakor se izve iz tukajšnjih diplomatskih krogov, je zavladala med Turčijo in sovjetsko Rusijo velika napetost. Med obema se vrši že delj časa huda borba na gospodarskem polju. Turčija je v zaščito svojih interesov deloma zabranila uvoz ruskih predmetov, deloma pa tako povišala carine, da je uvoz iz Rusije skoraj onemogočen. Rusija je na to odgovorila s protiukrepi, kar je medsebojne odnose tako poostrilo, da v diplomatskih krogih ne izključuje resnega konflikta. Včeraj je prispela sem-

kaj še vest, da so sovjetske oblasti zaplenile vse bančne pologe turških državljanov v Rusiji, kar bo bržkone izbilu sodu dno. Sovjetski poslanik v Carigradu je pred par dnevi odpotoval v Moskvo, kar se spravlja v zvezo z vladajočo napetostjo. Domneva se, da bo dobil nove instrukcije. Napoveduje se tudi ostra demarša Moskve v Angori. V diplomatskih krogih sodijo, da je položaj zelo resen. Razumljivo je, da skušajo gotove države konflikt med Rusijo in Turčijo izkoriščati v svoje namene in propagirajo bojkot Rusije.

Kongres slovanske agrarne mladine

VARŠAVA, 18. junija. Včeraj se je vršil v Poznanju tretji kongres Zveze slovanske agrarne mladine. Kongresu prisostvuje nad 500 delegatov iz vseh slovanskih držav. Po svečani otvoritvi je bila s kongresa odposlana pozdravna brzojavka predsedniku poljske republike. Za tem so pozdravili zborovanje in delegate predstavniki agrarne mladine iz Jugoslavije, Bolgarske, Rusije, Češkoslovaške in zastopniki lužičkih Srbov. Po otvoritvi so se slovanski delegatje napotili pred spomenik Mickievicza, kjer so položili vence.

Macdonald in narodne manjšine

LONDON, 18. junija. »Sunday Times« objavlja članek izpod peresa Macdonalda. V članku razpravlja o manjšinskem problemu in se v posebno ostrih izrazih izjavlja o Italiji, ter zahteva, da je treba predvsem razčistiti položaj narodnih manjšin v Italiji. Članek je vzbudil ogromno pozornost v vsej mednarodni javnosti. Pariški in rimski listi ga obširno komentirajo in naglašajo, da je baš ta članek dokaz, kakšno politiko bo vodila Macdonaldova vlada. V rimskih krogih je povzročil članek hudo razburjenje in italijanski poslanik v Londonu je včeraj po nalogu svoje vlade posetil zunanega mi-

nistra Hendersona in protestiral proti temu, da bi se skušala Anglija vmešavati v notranje zadeve Italije, ki si tudi glede narodnih manjšin ne da delati nikakih predpisov.

LONDON, 18. junija. V današnjih listih je izšla izjava Macdonalda, v kateri pravi, da je članek napisal že pred več meseci in da je bil objavljen sedaj brez njegovega privoljenja.

Trocki se bo preselil na Angleško

LONDON, 18. junija. Kakor poročajo današnji listi, je notranje ministrstvo dovolilo Trockemu naselitev v Angliji pod pogojem, da se bo podvrgel vsem obstoječim predpisom ter da se bo odrekel vsakemu političnemu delovanju ali celovarenju proti obstoječemu režimu. Trocki je na vse te pogoje pristal in se namerava v kratkem preseliti v Anglijo. Nastanil se bo za enkrat v nekem sanatoriju v bližini Londona.

Neurje v Laškem okraju

Včeraj popoldne je divjala v laškem okraju huda nevihta. Najprej se je vllila ploha, pozneje pa se je vsula še toča, ki je ponekod povzročila obilo škode. Proti večeru se je zjasnilo, pončič pa je zopet deževalo. Pohleven dežek je kmetovalcem sicer dobrodošel, toda česte nevihte s točo so prava šiba božja.

Mednarodna konferenca sprave

LONDON, 18. junija. Včeraj se je vršil dolg sestanek med Macdonaldom in novo imenovanim ameriškim poslanikom v Londonu, generalom Dawesom. Tej konferenci pripisujejo v mednarodnih diplomatskih krogih veliko važnost. Macdonald je že ponovno povdaril, da smatra za glavno nalogo svoje vlade, kolikor mogoče zabrisati posledice iz svetovne vojne izviraajočih nasprotstev ter zblížati Evropo z Ameriko. Na konferenci z generalom Dawesom, ki se je po vojni zelo mnogo pečal z evropskimi zadevami, je bilo govora o Macdonaldovem posetu v Ameriki in o sklicanju mednarodne konference. V Ameriki bi se Macdonald najprej sestal s Hooverjem in ga pridobil za svoj načrt, nato pa bi sklical v Paris konferenco, na katero bi bile povabljene vse države. Na tej konferenci naj bi se dogovoril načrt za tesnejšo gospodarsko sodelovanje vseh držav, ki naj bi v dogledni dobi dovedlo do evrop. združenih držav po vzorcu Amerike. Pred Macdonaldovim odhodom v Ameriko se bo vršila v Parizu predkonferenca, na katero bodo povabljeni Briand, Stresemann, Jasper, Poincare in zastopniki Male antante ter Poljske.

Zgradba prekopa Dunau — Bukarešta

BUKAREŠTA, 18. junija. Včeraj so bila zaključena pogajanja med rumunsko vlado in švedsko finančno družbo glede zgradbe prekopa od Bukarešte do Dunava. Prekop bo dolg 78 km. Stroški so proračunani na 2 milijardi lejev. V Bukarešti bo zgrajena moderna luka z vsemi potrebnimi skladišči in drugimi napravami. Načrte je pregledal zgraditelj panamskega prekopa Harding. Dela bodo trajala štiri leta, pričela pa se bodo že letos. Upravo prekopa bo vodila posebna družba, pri kateri bo sodelovala tudi država. Koncesija je terminirana za dobo 40 let, nakar preide prekop v posest rumunske države. Ob enem s prekopom bo zgrajena tudi velika električna centrala, ki bo služila za elektrifikacijo nekaterih železniških prog.

K vprašanju našega poljedelstva

NUJNOST IN VAŽNOST REŠEVANJA POLJEDELSKIH VPRAŠANJ ZA SLOVENCE. — GOZDOVI ALI POLJA?

V eni prejšnjih števil je prinesel »Večernik« članek o potrebi intenzivne in racionalne obdelave naše slovenske zemlje, da se na ta način dvigne produkcija poljskih pridelkov in odstrani dosežanja prehranjevalna pasivnost. Da je bil ta članek popolnoma utemeljen, dokazuje že samo dejstvo, da so o istem vprašanju spregovorili te dni tudi drugi činitelji, v prvi vrsti naši gospodarski strokovnjaki. Tudi oni so ugotovili, da je prehranjevalna pasivnost Slovenije krivo samo neracionalno izrabljanje plodne zemlje. Razveseljivo pa je s tem v zvezi tudi dejstvo, da nekateri merodajni faktorji o tem tudi že premišljajo in da se pripravljajo tozadevna uradna akcija, ki naj bi poljskala najprikladnejšo možnost za rešitev tega perečega problema.

Ker je torej to vprašanje aktualno, se nam zdi potrebno k prejšnjim izvajanjem dodati še par misli. Znano je, da je glavna osnova modernega poljedelstva racionalno izkoriščanje produktivnih tal. V Belgiji, Holandiji, na Danskem itd., se vsaka parcela rodovitne zemlje strokovnjaško preizkuša, da se na ta način ugotovi, za kakšne nasade je najbolj primerna. Na ta način se vsak košček zemlje izrablja do skrajnih možnosti, mora se pa potem seveda temu primerno tudi gnojiti. Ko bi se tudi pri nas postopalo tako, bi bili rezultati v nekaj letih popolnoma drugačni kakor pa so danes; predvsem bi pa gotovo izginili nekateri nasadi, ki pomenijo direktno potratno tal. Slovenija je gozdnata pokrajina, kajti velik del naše zemlje pokrivajo gozdovi, ki so v zvezi z lesno industrio ena naših najvažnejših gospodarskih panog. Vendar pa moramo ugotoviti, da se na nekaterih mestih gozdovi ne bi smeli dopuščati, ker se nahajajo na rodovitni poljedelski zemlji, ki bi se dala s poljskimi nasadi nepri-

merno bolje izkoristiti. Predvsem velja to za ravnine in nižine.

V naši neposredni bližini, na Dravskem polju n. pr., imamo velikanske z gozdnim drevjem posajene komplekse rodovitne zemlje. Da na teh tleh doraste drevo za sekanje in prodajo, odnosno industrijsko predelavo, traja najmanj 30 do 50 let, kar pomeni življenjsko dobo ene ali celo dveh generacij. Na istem prostoru pa bi se dale leto za letom pridelali velike količine žita, krompirja, sočivja itd., in dohodek tal bi bil neprimer- no večji kakor pa je sedaj. To velja za vso južnovzhodno okolico Pobrežja, Tezna, dalje za mnoge predele v okolici Rač, Pragerskega, za okolico Strnišča itd. Prav tako kakor na Dravskem polju, je pa tudi deloma na Murskem polju in drugod, celo tudi v Slov. goricah. Ako bi se gozdovi tu posekali in bi se tla pripravila za poljske nasade, bi se produkcija žita in drugih živil znatno dvignila, vrh tega bi pa tudi zemlja sama prinašala njihovim lastnikom neprimer- no več kakor prinaša danes. Korist od tega bi imeli vsi, tako jo pa imajo samo nekateri.

Že ta sam primer dokazuje, da je intenzivno proučevanje vprašanja racionalnega izkoriščanja naše slovenske produktivne zemlje zelo važno in tudi zelo nujno. Novi časi zahtevajo novih načinov in če hočemo biti napredni, se moramo po tem ravnati. Brez kalkulacije ni danes možno nobeno gospodarstvo, tudi poljedelsko ne. Ako hočemo, da se rešimo sedanje gospodarske krize in da ustvarimo sebi in svojim potomcem boljše gospodarsko eksistenco, potem ni druge poti kakor da sledimo vzgledom naprednih poljedelskih držav na severu in zapadu Evrope.

Beda med mariborskimi postrežki

Nelojalna konkurenca, avtobusi in splošna kriza povzročajo propadanje tega stanu.

Maribor, 18. junija.

Eden najmanj zavidanja vrednih poklicev je dandanes skoraj gotovo poklic postrežka. Ure in ure, da, po cele dneve čaka pred kolodvorom, pred hoteli in na prometnih centrih, da vjame kak dinarček, ali pa tudi ne. Za kovača ti ponese skoraj cent težak kovček z enega konca mesta do drugega. Ko te na kolodvoru pri izhodu obstopijo, se skoraj ne moreš odločiti, komu naj privoščiš zaslužek. Vsakemu čitaš na obrazu, kako željno čaka prilike skromnega zaslužka. So pa še razne okolnosti, ki jim že itak skromni kruhek še bolj zagrenijo. In temu bi morale poklicane oblasti posvetiti primerno pažnjo.

V našem mestu imamo dve kategoriji postrežkov. Eni so tkzv. »mariborski postrežki«, stara garda, ki je obstojala že pred vojno. Drugi, tkzv. »komisionarji«, so takorekoč posledica nekdanjih političnih razprtij in so zrasli na gredi lokalnega politika, ki si je tudi na tem polju skušal vzgojiti svoje volilce. Razumljivo je, da je nastala med obema skupinama huda konkurenca — kruhoborstvo. Zdrava konkurenca je občinstvu le v korist in temu ni ugovarjati. Naraščajoča gospodarska kriza je zadela tudi postrežke, ki jo čutijo v tem, da občinstvo večinoma samo prenaša kovčke.

Največ pa trpe postrežki zaradi nelojalne konkurence. Predvsem jim odjedajo kruh železniški nosači, ki so nastavljeni za fiksno plačo od železniške uprave za prenašanje potniške prtljage z vlaka do izhoda, odnosno s kolodvora na vlak. Kaj radi pa nesejo prtljago tudi do hotela ali v mesto in tako posegajo v rajon postrežkov.

Drugi nelojalni konkurent so carin- ski služitelji. Potujoče občinstvo ima

mnogo opravka s carino. Tu je za postrežke doka izdatno polje, toda tu jim kvarijo »kšeft« razni carinski služitelji in drugi nameščenci železnice, ki se seveda ne branijo postranskega zaslužka.

Tretja kategorija kokurentov so hotelski slugi, določeni za postrežbo onih potnikov, ki se nastanijo v dotičnem hotelu. Ne zamerijo pa nikomur, če jim naprti svojo prtljago za prenos kam drugam.

Končno je tu še armada brezposelnih, ki se ponujajo potnikom za prenašanje prtljage. Tega jim seveda nihče ne zameri, toda postrežki čimdalje bolj občutijo tudi njihovo konkurenco. Zelo občuten udarec je bila za postrežke tudi uvedba avtobusov. Mar- sikdo, ki jim je prej dal zaslužiti, spravi sedaj svojo prtljago na avtobus, ki ga za par dinarjev popolje do Tezna ali do Pobrežja. Žalostno se ozirajo postrežki za vsakim izpred kolodvora odhajajočim avtobusom, ki skoraj vsakokrat odpelje enemu ali dvema zaslužek.

Vse to, splošna kriza in obubožanost so povzročile med postrežki veliko bedo. Ni nič novega, če ostane ta ali oni po več dni brez zaslužka. Baš postrežki vedo kaj dobro, da tujski promet, s katerim se Mariborčani kaj radi ponašamo, ni tako velik in zaslu- žek več ko skromen. Če se še vpošte- va, da so med postrežki večinoma starejši ljudje, družinski očetje, je pač več ko dolžnost poklicanih, da jim olajšajo beden položaj vsaj s tem, da jih rešijo nelojalne konkurence.

Hotel »Halbwild«

jutri v sredo 19. t. m. večerni vrtni koncert z zelo lepim sporedom. Kapelnik g. Gröger. — 1455

Mariborski in dnevni drobiž

Vidovdan — praznik narodne prosvete.

Minister prosvete g. Maksimovič je razposlal vsem šolskim oblastem naredbo, da se naj letošnji Vidovdan prazni kot praznik narodne prosvete. Zbirajo se naj ob tej priliki prispevki za »fond za narodno prosveto«, ki je osnovan pri ministristvu prosvete. Polovico nabranih prispevkov morajo šolski upravitelji preko šolskih nadzornikov poslati ministristvu prosvete za ta fond, drugo polovico pa lahko obdrže za potrebe narodne prosvete v svojih krajih. —

Smrtna kosa.

Pri Sv. Lovrencu na Pohorju je umrl včeraj posestnik in trgovec Karol Pisnik. Pogreb bo v sredo popoldne ob 4. na domače pokopališče. Pokojnik je bil daleč okrog znana oseba. Kot vojni invalid se je udeleževal tudi v invalidskem udruženju. Zaradi svoje koncilijantnosti je bil splošno priljubljen. Naj počiva v miru. Prizadeti rodbini naše sožalje. —

Novi stanovalci pod državnim mos'om.

Včeraj popoldne se je pod državnim mostom na desnem bregu Drave naselila nova stranka, družina mizarskega pomočnika Vincenca Purgoja, ki je bil dežiran iz stanovanja v Taborski ulici št. 8. Pod most je zvozil vse svoje premoženje in se zaupal zanesljivi strehi mogočnega oboka.

Pomanjkijva dostava pošte.

Iz Studencev pri Mariboru in iz drugih krajev, kjer so bile prejšnje državne pošte spemnjene v pogodbene pošte, prejemamo dan za dnem pritožbe o pomanjkijvi dostavi pošte, kar povzroča neprijetnosti zlasti gospodarskim krogom. Posebno občutne hibe se pojavljajo v Studencih, ki štejejo s pripadajočim poštnim okolišem okrog 5000 prebivalcev in kjer derarizacija pošte ni bila umestna. Najmanj, kar se more zahtevati, je pač to, da poštni sel vsaj pozna svoj okoliš.

Mestno kopališče

bo prihodnji teden radi snaženja parnega kotla zaprto. —

Most na Felberjev o'ok

je za silo že gotov. Tudi ostala dela pri zgradbi kopališča naglo napredujejo, tako da bo kopališče otvoreno že začetkom julija. Mariborčani že težko čakajo na dovršitev ter hodijo vsak dan priganjati marljive delavce, naj se še bolj požurijo. Te dni bo otvorena tudi kantina, ki bo pozneje služila kot bufet za kopalce. — Z zgradbo kopališča na Felberjevem otoku pa grozi uničenje edinstveni flori na tem otoku, ki uživa med botaniki velik sloves. Morda bi bilo umestno, da bi mestna občina pravočasno ukrenila primerne korake za zaščito te flore.

Sejnsko poročilo.

Na svinjski sejem dne 14. VI. je bilo pripeljanih 262 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad Din 110—150, od 7—9 tednov 175—200, 3—4 mesece stari 325—400, 5—7 mesecev stari 450—650, 8—10 mesecev stari 700—800, 1 leto stari 1000—1200, 1 kg žive teže 10—12.50, 1 kg mrtve teže 16—17. Prodalo se je 212 svinj.

Sveta cvetka palestinska

— roža jerihonska, naravni čudež, vedno živeča, večno trajna tako se nekako glasi nemška reklama na stojnici nekega potujočega Madžara, ki prodaja znani puščavski mah Jutrovega. Rastlina, četudi draga, je za evropske oči prava senzacija. Omenjeni Madžar je neke vrste »glo- betrotter«, ki se pa v nasprotju z drugimi svojimi sovrstniki peča na potovanju po svetu s tem, da pred očmi občinstva izdeluje izredno okusne vezenine na plätnu; v par minutah izgotovi celo pokrajino. Davi je bil na Glavnem trgu center mnogobrojnih občudovalcev.

Pomanjkanje slona.

preti sedaj poleti našemu mestu. Sreča je, da smo založeni z bogastvom mineralnih voda. — Pred nedavim je nam- res eksplodiral v edini tovarni v Sloveniji — v Rušah — kotel in je izdelovanje ogljikove kisline s tem znatno otežkoče- no. — Tovarne za sodavico so sedaj v glavni poletni sezoni v velikih škripcih zaradi izdelave sodavice, ker dobivajo kisik le v neznatnih količinah iz Ruš, kjer imamo edino tovrstno tovarno za celo Slovenijo. Upati pa je, da bo v doglednem času ta nedostatek odpravljen.

S kolesa...

Cepanje s kolesa je sicer vsakdanja stvar. Ne mine skoro dan, da se prevrže kak kolesar ali kolesarka. Pri tem se nudijo publiki včasih prav tragični prizori, včasih teče kri iz nosa, a včasih mora posredovati rešilna postaja. Včeraj so bile zabeležene kar tri take nezgode. Hudo se je poškodoval pri padcu s kolesa obč. uradnik Milner, ki je moral v bolnico. — V Cvetlični ulici pa se je zvrnil 15 letni vajenec Stanko Žvanet; ranil se je na desnem laktu in na desnem kolenu. — V Wilsonovi ulici pa je padel s kolesa 21 letni pekovski pomočnik I. Nagelhel ter si poškodoval desno koleno. — Vsem ponesrečencem je rešilni vdelek nudil pomoč.

Z izleta se ni vrnil

24letni strugar Ferdinand Pekar, ki je v soboto odšel na Pohorje s svojega stanovanja na Koroški cesti št. 31. S seboj je vzel fotografski aparat in več denarja. Ker je mladenič živel jako solidno in je pred odhodom izjavil, da se vrne že v nedeljo popoldne, a ga do danes še ni nazaj, sumi gospodinja, da se mu je najbrž pripetila kaka nesreča.

Zlate prstane

je zaplenila policija neki stranki, ki jih je skušala prodati nekemu juvelirju. Poročni prstan ima vrezan datum 1. 11. 1926, drugi pa ima vdolane zelene in vijoličaste kamne. Ker obstoja sum, da izvirajo prstani iz kake tatvine, se poziva oškodovance, da se zglase na policijskem komisarijatu.

Več snage v vagonih.

Prejeli smo: V nekaterih vlakih in vagonih je toliko nesnage, da je človeka kar sram pred tujci, ki zlasti sedaj potujejo na morje. Železniška uprava bi morala ne samo skrbeti za večjo čistotno, marveč vzgajati tudi občinstvo k redu. Kazalo pa bi tudi, da bi, kakor drugod, na vseh večjih postajah obrisali okna ter tu pa tam iztepli sedeže, ki so včasih taki, da človek premišlja, ali bi se za drag denar vsedel, ali pa raje vsopot stal.

Igralca državne razredne loterije opozarjamo, da so srečke za 18. kolo I. razreda že dospеле. Zrebanje se bo vršilo dne 8. julija t. l. Sezajte pridno po njih, doktor še traja zaloga. Srečke dobi v upravi »Jutra« in »Večernika«, Maribor, Aleksandrova cesta 13. U.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Četrtek, 20. junija ob 20. uri: »Cerkvena miš«. Premijera.

Petek, 21. junija: Zaprto.

Sobota, 22. junija: Zaprto.

Nedelja, 23. junija: Zaprto.

Ponedeljek, 24. junija: Zaprto.

Torek, 25. junija ob 20. uri »Romeo in Julija«. Poslovilni večer g. J. Rakuša.

»Cerkvena miš« na marib. odru. Kot zadnje noviteto v letošnji sezoni bo vpri- zorilo mariborsko gledališče v prevodu in režiji g. J. Koviča zabavno tridejansko komedijo »Cerkvena miš«. Od dobrih komedij zahtevamo, da so originalne, vsebinsko pomembne, tehnično neoporečne ali vsaj tehnično zanimive. Vse te pogoje ima »Cerkvena miš«. Zato se ni čuditi, da ima v repertoarju večina gledališč naj večjo sodobno popularnost. Tekom enega leta se je neutrudljiva, energična miš- ka, priplazila v številna večja in manjša gledališča, kjer gloda neustrašeno po o- derskih deskah, večer za večerom, me- sec za mescem, in občinstvo se zabava, nasmeje do solz ter z ljubeznijo občudu- je to malo prikupljivo bitje. Po naslovu sodeč, bi človek lahko ugibal, da gre za persifliranje kake izvrstne stvari. Na- sprotno! Ideja »Cerkvene miši« je vzgoj- na in etična. Ta majhna, redolžna stvar- ca gloda na socialnem problemu. Uboga kot je, gloda na vratih mogotcev, gloda, da se odpro vrata njeni številni rasi. Za vse pleme miške, ki so pridne, delavne in energične, mora nastopiti nova doba, doba socialnega prerojenja. Kdor se ho- če na koncu letošnje gledališke sezone še od srca nasmejati, pozabavati z origi- nalno energično miško, naj ne zamudi priti v četrtek, 20. t. m. v gledališče. —

Turška žena se modernizira

UČINKI REFORM KEMAL PAŠE. — MNOGOŽENSTVO SE UMIKA ENOŽENSTVU. — ŽENE IZPODRIVAJO MOŠKE PRI ZASLUŽKU. ŠTUDENTKE NA UNIVERZAH BOLJŠE NEGO ŠTUDENTI. — ARISTOKRATKE IN KMETICE. — NA POTI K SPLOŠNI VOLILNI PRAVICI ŽENSK.

Dopisnik londonskega »Times« objavlja zanimivo sliko o današnjem stanju turške žene po reformah, ki jih je uvedel Kemal paša. Pravi med drugim:

Rad bi reform, ki jih je v Turčiji izvršil Kemal paša, je bilo mnogo kritike, redka pa je bila kritika najznačilnejše reforme: emancipacije turške žene. Še pred 6 leti so turške žene iz višjih in srednjih krogov živele popolnoma zaprto. Običaji so jim branili se pokazati v javnosti brez koprne in mnoge ali sploh niso ali pa so le zelo poredko prišle iz svojih hiš in vrtov, in še to v zaprtih kočijah. Muslimanski verski zakon je dovoljeval možu, da je imel štiri žene, a mož se je mogel ločiti od žene, kadar je hotel. Moraj ji je le ob treh raznih prilikah pred dvema pričami izjaviti, da je ne želi več videti. Ni bil obvezan, da zapuščeno ženo materijalno preskrbi. V mnogih slučajih je bila izplačana gotova vsota. Seveda so si po več žen lahko privoščili samo bogatejši Turki. Ta sistem je bil napram ženam zelo krivičen.

Osvobojenje, ki jo je dala ženam reforma Kemal-paše, je dalo ženi enake pravice z moškimi, ni jim pa dala tudi volilne pravice. Vendar pa najnovejša izjava ministra za notranje zadeve kaže, da bo dana ženam volilna pravica za občinske volitve, pozneje pa splošna. V zakonskem življenju se poligamija vedno bolj umika monogamiji, in proglašen je tudi nov zakon o ločitvi zakona, izdelan po vzorcu švicarskega zakona.

Seveda je trajalo precej časa, predno se je povprečna turška žena navadila na pravice, ki so ji bile tako nenadoma dane. Žene iz premožnejših krogov so se seveda hitro vživele in se poslužile vseh novih pravic, pri drugih je trajalo polnih šest let, predno so prišle do zavesti; danes hodijo turške žene in dekleta svobodno v kinematografe, restavrate in na ples.

Turške žene so nosile poprej čez dan in zvečer svileni robec krog glave (»čaršaf«). Kemal paša je izrekel željo, naj bi turške žene čez dan nosile klobuke, zvečer pa naj bi hodile gologlave,

pa bi tako bile v skladu z moškimi, ki jim je bilo prepovedano nošenje fesa. Ko je videl, da se njegova želja ne upošteva, je lani prepovedal čaršafe na plesih v Carigradu. Stvar je imela uspeh. Danes se na večer le redko vidi čaršaf.

Emancipacija je imela tudi ta uspeh, da si danes žene lahko same služijo svoj kruh. Na tisoče turških deklet dela danes v bankah, trgovinah itd. Število vsak dan raste, in že so začele izpodrivati moške. Danes se že po celi Turčiji najdejo ženske odvetnice, zobozdravnice, pravnice, novinarke in učiteljice. Prosvetne oblasti izjavljajo, da se turške študentke boljše uče nego študentje. Turška dekleta obiskujejo štambulsko vseučilišče v velikem številu, vlada jih pa pošilja v svrhu izpopolnitve tudi na univerze v inozemstvo.

Ženske iz srednjih stanov po mestih se v očigled novemu, svobodnemu svojemu položaju tudi zavedajo svoje odgovornosti, ki jo imajo v javnem življenju. Ne rodem telesu.

Pač pa je še vedno »pod jarmom« turška kmečka žena, do katere še niso prodrlle pravice Kemalovih reform, kojih so že deležne njihove sestre po mestih. Sicer je pa po mnenju poznavalcev razmor vprašljivo, ali bi povečala srečo turških kmečkih rodbin, če bi se kmečke žene v polni meri poslužile danih jim pravic.

Varal bi se, kdor bi mislil, da se turške žene razlikujejo od evropskih žen. Ni dvoma, da je življenje, ki ga je turška žena pridobila po zakonih in običajih svoje zemlje in vere živeti skozi stoletja, pretvorilo turško ženo v precej leno in v nazorih otročje bitje, zlasti ženo iz boljših krogov, ki je vedno žvela svoje mirno, monotono življenje. Spremembe, ki so jih povzročile Kemalove reforme, so povzročile tudi neprijetne reakcije, stanje, ki je mnogokrat prešlo v bolezen, in je značilno, da je v prehodni dobi zaznamovati izredno veliko število ženskih samomorov. Toda to je danes že minulo. Danes je turška žena že odločno na novi poti in se meri s svojimi francoskimi in angleškimi sestrami.

Lepa dekleta in industrija cigar

Čim so prišli Filipinski otoki v posest Zedinjenih držav, so pričeli seveda Amerikanci takoj uvajati moderne pridobitve novega sveta. Tako so med drugim že v nekaj letih stroji zamenjali lepa dekleta v Manili, ki so že od pamti veka med petjem in smehom zvijale cigare. Sedaj se mesto veselega smeja in krohotanja skozi tvorniška okna sliši samo še ropanje strojev, mesto dišečih parfemov deklet in vonja cigar pa se čiri dim. Stroji sicer izvrstno opravljajo svoje delo, vendar pa so oni, ki so mehansirali ta posel, na nekaj pozabili: na okus cigar. Prodaja s strojem izgotovljenih cigar je namreč kmalu močno padla.

Toda Amerikanec ne bi bil Amerikanec, ako ne bi našel vzroke in tajnosti, zakaj so bile cigare, ki so jih zvijala dekleta, boljše od onih, ki jih delajo stroji. Vse so pregledali: listi so sicer enaki, enaka količina in kakovost, kaj jim je torej manjkalo? Kmalu je nekdo odkril, da so z roko zvite cigare boljše zato, ker imajo zelo prijeten okus, ki izvira od tuda, ker so dekleta cigare, predno so jih zvile, pomočile s svojo slino, dočim so opravljali to stroji z lepljivo vodo. Tajnost je bila torej odkrita, a treba je bilo sedaj še korak dalje. Preiskali so kemično še slino manilskih deklet, da se ugotovi, zakaj so pravzaprav njihove cigare sladke. In posrečilo se jim je tudi to. Bodoče Manila-cigare bodo imele torej zopet enak okus, kakor tedaj, ko so jih zvijala lepa manilska dekleta.

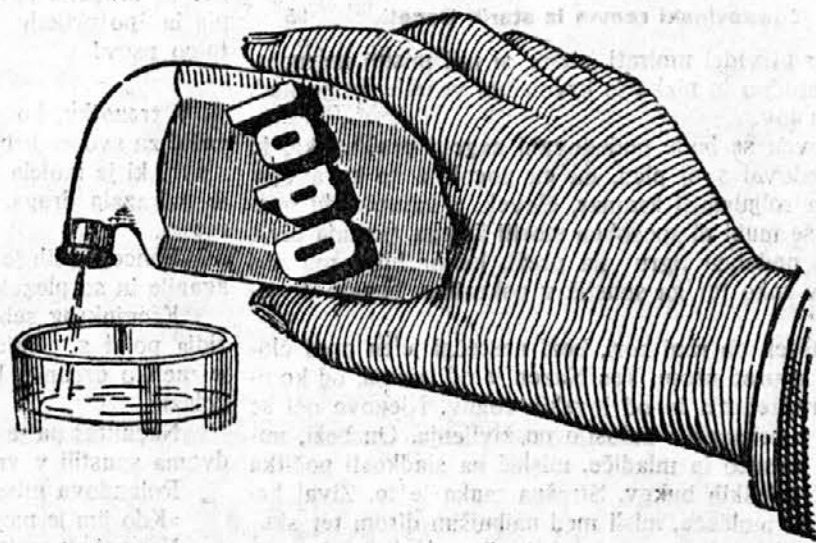
Čudaški tat

Popolnoma razumljivo je, da mora imeti tat dolge prste, da kaj ukrade. Ravno tako pa je razumljivo, da mora vlomilec vlomiti vrata, ako hoče kaj vze-

ti iz stanovanja. Žal'bog se to dandanes le pregosto dogaja. Toda, da bi tat najprej kaj ukradel in potem kot vlomilec ukradeni stvar vrnil, to je že bolj redka stvar in zanimivost za kriminalistiko. In to se je zgodilo v Milanu inž. Roafu. Sprehajal se je nekoč brezskrbno po korzu, ko se je nenadoma spomnil, da ima v žepu denar in vrednostne papirje. Da osigura denar, ga je vtaknil iz suknjiča v hlačni žep zadaj, misleč, da je tamkaj čisto na varnem. Toda prevaril se je. Neki prepiran uzmovič mu je s škarjami izrezal žep in odnesel listnico z dokumenti in denarjem vred. Razrezane hlače in denar bi inženjer še prebolel, toda izguba dokumentov bi mogla postati zanj katastrofalna. Še predno je šel prijaviti stvar policiji, je krenil domov, da obleče nove hlače. Prišedši pred vrata, je osupnil. Vrata so bila samo priprta. V strahu je vstopil v stanovanje. Sredi sobe je obstal, odprl široko oči in ni mogel verjeti samemu sebi: v sobi je bil popoln red, vse na svojem mestu, na pisalni mizi pa je ležala njegova listnica. Razveselil se je, da je dobil nazaj, kar mu je bilo na korzu ukradeni. Seveda mu je vlomilec vrnil samo listnico z dokumenti, denar in vrednostne papirje pa je obdržal. Da se poštenemu tatu in vlomilcu vsaj nekoliko oddolži, ker mu je vrnil vsaj glavne stvari, dogodka ni prijavil policiji.

Zaklad na Žižkovi gori

Pretekli teden je znani vlomilec Bilek vlomil pri nekem podpolkovniku in mu ukradel raznih dragocenosti za preko 300.000 Kč. Bilek je takoj po aretaciji priznal, da je svoj plen zakopal, vendar pa je dolgo vlekel oblastj za nos in jim navedel vedno drugo skrivališče. Končno je izjavil, da je ukradeni plen v pločevinasti škatlji zakopan na Žižkovi gori. Policijski ufadniki so odšli takoj na

Ono, kar Odol

posebno odlikuje nad ostalimi sredstvi za nego zob in ust. Je njegova čudovita lastnost, da prevleče usta po izpiranju z mikroskopično tanko, ali gosto antiseptično slogo, ki se še dolgo potem vzdrži.

To trajno delovanje, ki ga ne zmore noben drug preparat, zasigura onemu, ki dnevno uporablja Odol, gotovost, da so njegova usta zares zaščitena pred učinkovanjem gnilobe in razkrajanja, ki uničujeta zobe. Odol je v resnici dober.

označeni kraj in našli precej globoko zakopano pločevinasto škatljo, v kateri pa ni bilo drugega kakor konjski odpadki. Bilek je očividno zakopal to škatljo samo zato, da bi v slučaju aretacije prevaril policijo. Ker pa kljub temu prevladuje prepričanje, da so ukradene dragocenosti vendarle zakopane na Žižkovi gori, oblasti nadaljujejo z izkopavanjem. Pa tudi več sto privatnikov je na delu, da poiščejo zaklad, za čegar odkritje je razpisana nagrada v znesku 30.000 Kč.

Zavist med lepoticami

Kakor znano, je bila v Parizu za evropsko kraljico lepote izvoljena Madžarka Boeske Simon, za svetovno kraljico lepote v Galvestonu v Zedinjenih državah Dunajčanka Lisl Goldarbeiter. Med obema kraljicama lepote se je vnel sedaj hud boj, katera je pravzaprav lepša. Boeske Simon pravi, da je izvolitev Goldarbeiterjeve za svetovno kraljico lepote čisto nič ne briga. Ona je tudi ne prizna, češ, da se bo šele v Deauvillu odločilo, katera izmed konkurentinj je najlepša na svetu. Ona samo zato ni šla v Galveston, ker so šle tja samo one konkurentinje, ki jih je že v Parizu premagala. »Čemu jih še enkrat premagati?« se vprašuje Boeske Simon z vsem ponosom evropske kraljice lepote in imenuje »Galvestonsko komedijo« samo reklamno stvar, ki so jo aranžirali filmski lastniki na prav neprimeren način.

Tako »Miss Europae«. Prepričani smo, da ji »Miss Univers« ne ostane dolžna odgovora. Sicer pa traja kraljevanje tako prve kakor druge samo eno leto.

Družabni škandal v Košicah

V soboto je bil v Košicah aretiran zdravnik dr. Deneš pod sumnjo, da je ženskam odpravljajal plodove. V tamošnjo bolnico je bila istega popoldneva prepepljena ženska s težkim krvaverjem. Izpovedala je, da je dobila od dr. Deneša v svrhu odprave plodu praške, po katerih je začelo krvavenje. Dr. Deneša so takoj aretirali in začeli zasliševati. Priznal je kmalu 32 slučajev. Med zasliševanjem so izvršili v njegovem stanovanju hišno preiskavo in izsledili seznam žen in deklet, ki so v enakih zadevah iskale pri njem pomoči. Našel se je tudi seznam kavalirjev, ki so ženske k njemu pripeljali. Med dekleti so 16- in 17-letna, med ženami dame iz najboljših krogov košičke družbe. Na podlagi zapisov se je zasliševanje dr. Deneša nadaljevalo in je doslej priznal nadaljnih 100 slučajev. 200 slučajev še raziskujejo, ker še niso pojasnjeni; dr. Deneš je bil namreč obenem tudi specialista za venerične bolezni.

Sport

SE NEKAJ O TENISKEM TURNIRJU HAŠK: RAPID.

O nedeljskem turnirju med Haškom in Rapidom smo naknadno prejeli poročilo, ki ga v celoti objavljamo.

Schäfer: Leyrer 7:5, 6:2. V prvem setu je domači igralec Leyrer nudil mnogo odpora. Storil je vse, toda ni mogel kljubovati Schäferju, ki je z večjo agresivnostjo, z večjo energijo in boljšo fizično kondicijo utrudil protivnika in v drugem setu gladko zmagal 6:2.

Friedrich: Hitzl 6:4, 6:3. Friedrich je državni prvak, Hitzl prvak Slovenije. V prvem setu državnemu prvaku ni šlo izpod rok, dočim je Hitzl zastavil vse sposobnosti, da izsili čim ugodnejši rezultat in je celo vodil igro. Toda po prvih gemih se je Friedrich znašel in si z velikim naporom zagotovil prvi set. Tudi drugi set je nudil prav zanimivo igro, dvoboj med rutiniranejšim Zagrebčanom in izredno ostro igro Mariborčana.

Kukuljevič: dr. Blanke 6:3, 6:3. Tudi dr. Blanke ni mogel kljubovati posebnostim talentiranega protivnika, ki ima veliko prednost predvsem v ostrem rezanem servisu.

Malančec: Holzinger 6:4, 6:2. Malančec je miren in siguren v vseh udarcih, dočim Holzinger, ki obeta prav mnogo, nima potrebne rutine niti precizne sigurnosti.

Hitzl: Blašković 6:1, 6:2. Rezultat docela odgovarja igri in poteku, kajti Hitzlova je brez dvoma močnejša in agresivnejša.

Dr. Krausova: Buzina 2:6, 6:4, 6:4. Zmagala je vztrajnost, dočim v kvaliteti igre ni bilo razlike.

Schäfer - Kukuljevič: Hitzl - Leyrer 7:5, 6:4. Igra je bila ostra in mnogokrat zelo interesantna. Zagrebški par je igral ofenzivno, dočim je od domačinov le Hitzl protiofenzivno zadovoljil. Za Hitzla je Leyrer kljub večji rutini, fizično šibek partner, brez vztrajnosti. Holzinger bo prav kmalu Hitzlu v pari koristnejši in tudi zanesljivejši soigralec. Kakor je bil Kukuljevič v zagrebškem paru boljši, tako je bil tudi Hitzl boljši v mariborskem.

Friedrich-Krnčič: dr. Blanke-Holzinger 6:3, 6:4. Dr. Blanke, rutiniranejši tekmovalc, je vodil igro in je časten rezultat njegova zasluga. Holzingerju je uspelo marsikaj, kar dokazuje njegovo nadarjenost. Zagrebčana sta bila dobra solista ne pa vigran par, sicer bi morala doseči boljši rezultat.

V celoti je turnir zelo dobro uspel in pridobil teniskemu sportu mnogo prijateljev. Zlasti je bil koristen onim, ki znajo stvarno opazovati.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodevinski roman iz starih Benetk 95

Kdor ni videl umirati jelena, si niti misliti ne more, kako ostudno in nizko je krvoločno veselje, ki ga nudi človeku lov.

V lovcu se bude podedovani nagoni pračloveka, ki je zasledoval svoj plen, da ga pogoltno še krvavega. Najmirljubnejši kramar, človek, o katerem bi mislili, da še muhi ni sposoben stori žalega, postaja divji, skoraj podoben tigru na preži, kakor hitro mu daš puško v roko ter ga spusti v pokrajino, bogato divjačine.

Izpuščen ob rani zori, beži nesrečni jelen pred človekom in pred psom. Ves blazen je od lajanja, od konjskega rezgetanja in od lovskih rogov. Njegove oči se polnijo z neizmerno žalostjo po življenju. On beži, misleč na samico in mladiče, misleč na sladkosti počitka v senci orjaških bukev. Strašna muka je to. Žival bronoga in molčeča, misli med najhujšim dirom ter skuša zbegati svoje preganjalce in jim skriti svojo pot. Zgodil se, da hoče mlajši tovariš zavzeti njegovo mesto in zvbati pse za seboj: zaman je žrtev! Njega hočejo, in on mora podleči! Za toliko umnosti, ki jo je pokazal, za toliko čudovitih zvijač, za toliko napravljene ovinkov, narekovanih po presenetljivem bistrumju preganjanega instinkta, bi ljudje podarili jelenu življenje — če bi srca ljudi, kadar love, ne bila zaprta usmiljenju. Tako pa skačejo in drve, zasopli od besnega veselja, da mora uboga žival podleči svoji upehanosti. In zares, po urah in urah bega, ko mu že zmanjka sapa, in si je žedo krvi obrabil parklje, išče jelen v vodi poslednjega pribežišča — rešitve ali smrti. Vrže se v kak ribnjak; takrat pa se psi, vredni služabniki človeka, zapode nadenj. Jelen dvigne oči, polne solz, proti nebu in zarjove še enkrat, v trenutku, ko se mu kočnjaki psov zasedajo v grlo. Tako pogine. Lovci se spogledavajo, vsi veseli tega umora brez nevarnosti. Misleči gledalec pa si ponavlja vprašanje, kakšne duše morajo imeti ti ljudje.

In kakšne duše morajo imeti šele ljudje, ke preganjajo človeka?

Karkoli zlega je zakrivil ta človek — v tistem hipu,

ko se spuste preganjalci za njim, postane simpatičen. Zaman se lovci zaklinjajo, da delajo človeški družbi dobroto: to je mogoče, a tisto uro, ko love, so ostudni ker ni drugega pohlepa v njih kakor phlep po lovljenju in po prijetju. Ah, to je kakor borba jelenova s tolpo psov!

V trenutku, ko se je Roland napotil proti cedri, je začul za svojim hrbtom rahel šum. Obrnil se je in videl glavo, ki je molela čez zidov greben; trenotek nato se je prikazala druga, nato tretja in četrta, od mesta do mesta.

Sence, ki jih je pravkar videl tam zunaj, so se bile zganile in so plezale na zid.

Kroginkrog sebe je Roland videl, kako se vrh obzidja polni z gibajočimi se, a nemimi postavami; čul je mehko drčanje, kakor da navaljujejo na vrt stotine golazni.

Naenkrat pa je vse umolknilo: beriči so se bili brez dvoma spustili v vrt.

Rolandova misel v tej minuti je bila:

»Kdo jim je mogel povedati... Kdo me je ovadil?«

Nasmehnil se je in zamrmral:

»Imperija!...«

Dospel je do cedre. Njeno senčno listje, ki ga zima ne opuli, je tvorilo pod seboj gostejšo noč. Roland je obstal. Z naglim pogledovanjem je premostril vrt okrog sebe. Videl je sence, ki so se zdaj plazile naprej, tvoreče širok, neprodiren krog. Beriči so prežali in vohali naokrog, podobni psom, samo da bolj počasni.

Še par minut, pa bodo pri njem.

Roland je potegnil svoje bodalo ter se pripravil na smrt.

Umreti!... Tu!... Pod cedro, kjer je užil toliko ljubezni!

Neizreklija bridkost mu je stisnila srce, obenem s krutim obupom nad tem, da mora pustiti delo svojega maščevanja nedvršeno...

Skoraj takoj nato pa, v tistem strašnem hipu, ko človek pravi svojemu življenju: »Zbogom!« — je ljubezen iznova preplavila njegovo dušo; goreče je pomislil na ljubljeno in zamrmral njeno ime.

Takrat je udarila ura polnoč...

In ko je iztrepetal v zraku poslednji udarec, je Roland z vzhičenim glasom umirajočega zamrmral:

»Leonora! Leonora!...«

»Tukaj sem, Roland!« je dejal glas, šibak kakor dih, ter neskončno žalosten in mil.

Roland je ves prepadel obstal na mestu; lasje so se mu naježili, udje so se mu vzdrgotali v krčevitem trepetu, in čelo se mu je obililo s curki mrzlega znoja.

Mahoma se mu je zazdelo, da živi v čudešnih sanjnih. Nič se ni bilo zgodilo! Niso ga bili prijeli. Ni bilo res, da je preživel v temnici šest mučeniških let. Bembo, Altieri, Foscari, strašna pot v pekel, še strašnejši beg v svobodo, nevihta, Most vzdihljev — vse to je bilo laž morečega delirija!

Leonora je tu, ljubljena, nevesta njegove duše!

In kakor včeraj, mu poreče zdajpazdaj:

»Polnoč, je, dragi gospod... ločiva se do jutri!...«

Kakor sinoči, ga prime za roko ter ga pospremi do vrtnih vrat!...

V največji zmedenosti je trepetal, plavaje nad brezdanjimi prepadi, v katerih temni človeški um, ko je videl Leonoro oblečeno kakor nekdanje dni, v dekliskih oblačilih, s tisto belo svilnato šerpo, ki ji jo je bil podaril, okrog vratu, še lepšo kakor takrat, lepo kakor sen ljubezni, vso vitko in harmonično... Samo smehljaja ni bilo več na njenih stisnjenih ustnicah... da, videl je Leonoro, in kakor včeraj, ga je prišla za roko ter ga potegnila s seboj.

Ne da bi imel moči, izreči besedo — in kako prazna bi bila vsaka beseda v tem trenutku! — se je dal voditi, prestrašen z nekako sladkostno grozo, ob nezasišanem čustvu, da je mehka in dišča roka, ki se oklepa njegove, v resnici roka Leonore!

Kam je hodila?

On ni videl... videl je samo njo, poleg sebe... njo. živo, njo, tako krasno!...

Ne vedoč, kako, je stal naenkrat v Dandolovi hiši, pred tistimi vrati, ki jih ravno prej ni bil odprl, nego je zbežal izpred njih... Stal je pred sobo, v kateri je prebivala Leonora za svojih dekliskih let...

Noč je bila globoka.

Toda on je gledal kakor v belem dnevu; bilo mu je, kakor da sije od nje blesteča luč...

Vstopil je... vrata so se zaprla za njim... Leonora je izginila...

(Nadaljevanje sledi).

Mali oglasi, ki služijo posredovanju in osebne namene obširnosti: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglasni trgovski ali reklamni znaki: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Stanovanje

obstoječe iz treh sob (ali dve veliki), kabineta, kuhinje in pritliklin išče pričeni z julijem ali avgustom tričlanska rodbina. Cenjene ponudbe sodniku Kolšek-u, Brežice ob Savi. 1376

Enonadstropna hiša

v dobrem stanju z vrtom, sadonosnikom in dvema stavbenima parcelama, Pobrežje-Cankarjeva 7 se prodaja. Informacije delikatesa, Gosposka 5. 1450

Osemndnevni tečaj

za Smyrna hitro vezanje se prične dne 20. junija v meščanski dekliski šoli Cankarjeva ulica II. nadstropje soba II. A. Vstop prost. (Dosedaj se je predvajalo na Glavnem trgu). 1457

Silvalni stroj »Central Bobbin«

dobro ohranjen radi preselitve takoj na prodaj. Cena se izve pri vratarju tovarne Ivan Braun, Maribor, Jezdarska 8, kjer se ga tudi lahko ogleda.

Oddam meblirano sobo

za dobo dveh mesecev eni ali dvema osebama. Wildenrainerjeva ul. 17 pritličje. 1462

Učenko

s tremi razredi meščanske šole sprejme trgovina z mešanim blagom. Wildenrainerjeva ul. 17. 1463

Kavarna Park,

vsako sredo, soboto in nedeljo koncert. 1456

Pridno in snažno dekle

za vsa domača dela, ki zna kuhati, z dobrimi pričevali se sprejme. Sax, Maribor, Grajski trg 8. 1458

Očiam takoj stanovanje,

eno sobo in kuhinjo z vsemi pritliklinami proti posojilu Din 7000. Pobrežje, Cankarjeva 2. 1461

Prodaj delikatesno trgovino,

Gosposka ul. 5. Informacije v trgovini. 1459

Sobo-in črkoslikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2231

Električno inštalacije,

popravila, svetilke, likalnice, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Illič & Tichy, Maribor, Slovenska ulica 16. 117

Zaveše, mrežaste in klekljane čipke,

posteljna pregrinjala, damsko perilo, senčnike, vezanine, monograme naročite najceneje pri Olgii Kosér, Ciril-Methodova 12, desno. 483

Mizarstvo pohištva Ciril Razboršek,

Taborska ulica 22. Prvovrstno izdelovanje vseh vrst pohištva, Renoviranje antikvarenega in ostalega pohištva. Cene najnižje. 297

Trajne kodre

velike trajnosti, izdeluje osebno strokovnjak v lasnih delih. Samo: Brivski salon Mally, Aleksandrova cesta 22. Vhod pri vežnih vratih. 1421

Jakopičev zbornik

z mnogimi reprodukcijami pravkar izšel. Elegantno vezano knjigo dobite za 140, broš, za 110 Din, po pošti 7 Din več, pri Tiskovni zadrugi v Mariboru, Aleksandrova c. 13. Odplačilo tudi na okroke! U

Kralj Debeluh in sinko Debelinko

LEPA PRAVLJICA ZA MLADINO, KI JO DOBITE V UPRAVI „VEČERNIKA“ MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

Učenca

z najmanj 3 razredi srednje šole sprejme tvrdka

Franc Mastek

Glavni trg 16. 1340

Spominjajte se CMD!

HLAČE

za turiste in dečke iz usnja in imitacije izdeluje najcenejše

F. Podgoršek-ov nasl. Franc Bela bandažist Slovenska ulica šte. 7

1. špargelj

vsake količine, dnevno sveže rezan, najceneje pri

Ferdo Greiner Maribor, Gosposka ul. 2

Darujte za spomenik KRALJU PETRU

PRINCESKO

ZVEZDANKO

Naznanilo!

P. n. občinstvu javljam, da sem kupil ter z današnjim dnem prevzel dobroznano

delikatesno trgovino v Gosposki ulici šte. 5

od gospoda D. Skerbeca ter bom vodil isto pod firmo

Albert Vicel, Maribor

Priporočam se cenjenemu občinstvu za obilen obisk.

ZVEZEK LICNO VEZAN 12 DIN PRI

UPRAVI „JUTRA“ IN „VEČERNIKA“

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13